

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20.02.2008, sp. zn. 15 Cmo 24/2008, ECLI:CZ:VSPH:2008:15.CMO.24.2008.1

Číslo: 27/2009

Právní věta: O požadavku dovolatele, aby do skončení dovolacího řízení o jeho vylučovací žalobě bylo žalovanému správci konkursní podstaty zakázáno zpeněžit majetek, který je předmětem vylučovací žaloby, náleží rozhodnout konkursnímu soudu v rámci jeho dohlédací činnosti (§ 12 zákona č. 328/1991 Sb., ve znění účinném do 31. prosince 2007). Návrhu na nařízení předběžného opatření ve smyslu § 74 a násl. o. s. ř., kterým by o takovém požadavku měl rozhodnout soud, který o vylučovací žalobě rozhodl v prvním stupni, nelze vyhovět.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 20.02.2008

Spisová značka: 15 Cmo 24/2008

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Konkurs

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

K r a j s k ý s o u d v Hradci Králové usnesením ze dne 12. 11. 2007 nařídil předběžné opatření ve znění uvedeném ve výroku tohoto usnesení a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Své rozhodnutí odůvodnil soud prvního stupně tím, že navrhovatel v souvislosti s podáním návrhu na nařízení předběžného opatření osvědčil, že soudy obou stupňů bylo pravomocně zamítnuta žaloba navrhovatele o vyloučení nemovitosti označené v návrhu na nařízení předběžného opatření (dále jen nemovitost) ze soupisu konkursní podstaty úpadce, a že se po té odpůrkyně snažila zpeněžit nemovitost dražbou, která se měla konat ve dnech 18. 9. 2007 a 14. 11. 2007, přičemž v katastru nemovitostí je stále jako vlastník sporné nemovitosti zapsán navrhovatel.

Z toho soud prvního stupně dovodil, že odpůrkyně může se spornou nemovitostí nakládat, ovšem převedením nemovitosti na třetí osobu by se navrhovatel, který využil mimořádného opravného prostředku do pravomocného rozsudku odvolacího soudu, dostal do složité právní situace, protože katastrální úřad nepochybně po provedené dražbě a zaplacení ceny provede zápis v katastru o změně vlastníka sporné nemovitosti. Provedením dražby bez vyčkání ukončení dovolacího řízení o vylučovací žalobě by mohlo dojít v důsledku nenařízení předběžného opatření k zásadnímu zásahu do

vlastnického práva navrhovatele k nemovitosti, neboť by vznikl prostor k tomu, aby byl učiněn odpůrkyní úkon, který by vytvořil buď nevratný právní stav pro navrhovatele, nebo by vedl ke ztížení jeho právního postavení, protože by mezitím pozbyl vlastnického práva k nemovitosti. Navrhovatel pak nemůže napadnout platnost dražby a nemůže se domáhat ani odkladu vykonatelnosti rozsudku napadeného dovoláním, neboť u tohoto rozsudku vykonatelnost nepřichází v úvahu. Z toho dovodil, že jedinou možnou obranou navrhovatele proti úkonům odpůrkyně směřujícím ke zpeněžení sporné nemovitosti v konkursu je nařízení předběžného opatření, které soud nařídil jen do pravomocného rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR o podaném dovolání navrhovatele, neboť má za to, že v této době jde o přiměřenou újmu, která nařízením předběžného opatření odpůrkyní vznikne.

Proti tomuto usnesení podala odpůrkyně včas odvolání. Uvedla v něm, že soud prvního stupně vydaným usnesením překročil svoji pravomoc a protiprávně zasáhl do pravomocného rozsudku soudu, kterým byla zamítnuta žaloba o vyloučení sporné nemovitosti ze soupisu konkursní podstaty. Podle odpůrkyně ze žádného zákonného ustanovení nelze dovodit, že by bylo třeba předběžným opatřením upravovat poměry účastníků po té, co bylo soudní řízení pravomocně skončeno. Pokud by vůbec v daném případě bylo možno uvažovat o nařízení předběžného opatření v dovolacím řízení, pak by takové usnesení mohl vydat pouze Nejvyšší soud ČR. Dovolání proti pravomocnému rozsudku soudu odvolacího nemá odkladný účinek, takže napadené usnesení porušuje zásadu dvojinstančnosti soudního řízení. Navrhla proto, aby odvolací soud napadené usnesení změnil a návrh na nařízení předběžného opatření zamítl.

V r c h n í s o u d v P r a z e usnesení soudu prvního stupně změnil a návrh na nařízení předběžného opatření zamítl.

Z odůvodnění:

Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení podle § 212 a § 212a o. s. ř., a to postupem podle § 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř., a dospěl k závěru, že odvolání odpůrkyně je důvodné.

Podle názoru odvolacího soudu podané dovolání do pravomocného rozsudku odvolacího soudu, kterým byla zamítnuta žaloba navrhovatele o vyloučení nemovitosti ze soupisu konkursní podstaty, ani úkony odpůrkyně směřující poté ke zpeněžení nemovitosti v konkursním řízení ve veřejné dražbě, nejsou důvody, pro které je namíste ve smyslu § 74 o. s. ř. zatímne upravovat poměry účastníků ohledně nemovitosti v rozsahu a způsobem uvedeným v návrhu na nařízení předběžného opatření za situace, kdy žádné soudní řízení ohledně vyloučení sporné nemovitosti ze soupisu již neběží, resp. je pravomocně skončeno, neboť podání mimořádného opravného prostředku proti pravomocnému rozsudku o zamítnutí žaloby na vyloučení nemovitosti ze soupisu není důvodem k postupu podle § 74 a násl. o. s. ř., ani dokladem o tom, že je stále sporný právní důvod zápisu sporné nemovitosti do soupisu a že tudíž má navrhovatel „lepší právo ke sporné nemovitosti“ než odpůrkyně, jak konstatuje soud prvního stupně.

Odvolací soud zastává názor, že na činnost správce dohlíží v průběhu konkursu konkursní soud a jen ten je oprávněn udílet pokyny, které musí správce respektovat, a je pojmově vyloučeno, aby soud správci ukládal povinnosti, či jej v jeho činnosti omezoval formou předběžného opatření mimo konkursní řízení. Mezi činnostmi, jež konkursní soud činí v rámci své dohlédací činnosti ve smyslu § 12 zákona o konkursu a vyrovnání, náleží totiž též rozhodnutí upravující postup v konkursu, včetně rozhodnutí, jimiž soud ukládá správci konkursní podstaty pokyny v souvislosti se soupisem majetku a jeho zpeněžením, které pak jsou pro další postup správce závazné. Úpadce či třetí osoba (v daném případě vlastník nemovitosti zapsané do soupisu) nejsou zbaveni soudní ochrany v otázkách určení rozsahu majetku sepsaného do konkursní podstaty či nakládání s ním, neboť má-li některý z nich za to, že není v konkursu postupováno správcem správně, se může každý, kdo to tvrdí, domáhat, aby konkursní soud zjednal nápravu případného pochybení správce při dispozici s majetkem sepsaným

do soupisu, a to v mezích své dohlédací činnosti (viz i rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. [29 Odo 10/2002](#), publikované v časopisu Soudní judikatura pod č. 159/2003).

Pokud se proto navrhovatel výslovně domáhá toho, aby soud správce při výkonu jeho funkce konkrétním způsobem ovlivnil (uložil mu povinnost konat, popř. se konání zdržet), vždy se svou povahou nemůže jednat než o podnět daný konkursnímu soudu, o němž soud rozhoduje v rámci své dohlédací činnosti.

Jinak řečeno, navrhovateli nic nebrání, aby za skutkové situace popsané v návrhu na nařízení předběžného opatření sám podal konkursnímu soudu návrh, aby tento soud v rámci své dohlédací činnosti uložil správce konkursní podstaty požadovaná omezení při dispozici se spornou nemovitostí. Mimo konkursní řízení, a to ani formou předběžného opatření, však navrhovatel zákazu převodu za daného stavu věci dosáhnout nemůže.

Z těchto důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil a návrh na nařízení předběžného opatření zamítl (§ 220 odst. 3 o. s. ř.).